

Élménymorzsák az 50 éves Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság történetéhez

Hankiss János dr.

A gyógyító orvosok, kutatók nemcsak szakemberek, emberek is: sérülékeny lények, egyéni gondokkal, reményekkel és sorssal. Ugyanúgy, mint bárki más, aki hozzájuk fordul, és erőt, biztatást vár attól, aki maga is küszködik elégtelenségével és bajaival.

Életünk munkából, eredményekből, kudarcokból, sikerecskékből és élményekből tevődik össze. Az orvos is eltűnik egyszer: jó, ha mindnyájan leteszünk egy maradandó emléket, egy közös élményt róluk, hogy megmaradjanak.

Fornet professzor úr és Hetényi professzor úr tisztelte egymást, így a debreceni és a szegedi klinika minden évben találkozott, hol itt, hol ott. A vendégprofesszor tartott élvezetes és magas szintű előadást, mi pedig ismerkedtünk egymás munkájával. A Hetényi-klinika már akkor specializált részlegekből tevődött össze, magas szintű tanársegédi-adjunktusai vezetésekkel. Kiváló kollégákkal ismerkedtünk meg, végignéztük osztályrészeiket, kérdegettük munkamódszereiket. Sőt *Kelemen adjunktus úr* még teniszpartira is kihívott. Hogy ki nyert, nem emlékszem, de azt hiszem, ő megelőzött. Később, amikor a párizsi Pasteur-intézet professzorától kapott meghívás után hazatértem (ott ADH-inaktíválásos metodikám külföldi közleménye alapján kellett a kalcitonin-inaktíválást vizsgálnom, ez nagyon nehéz körülmények között sikerült is), *Petrányi professzor* felajánlotta, hogy szervezzek a klinikán endokrin osztályt. Ezt nem vállaltam, mert a laboratóriumi hormonvizsgálatokra a klinika még nem készült föl, tökéletlen munkát pedig nem óhajtottam végezni. Felmerült a kérdés, a megváltozott klinikámon maradjak-e? *Julesz professzor* úrhoz fordultam tanácsért, akit nagyra becsültem és bölcsességére számítottam. Meg is kaptam a választ (amely napjainkban szintén hasznos lehet sokaknak): „*Ha egész életedre a klinika másodembere akarsz lenni, maradj. Ha önállóság-ra vágyasz, pályázz meg egy jó kórházi állást!*” Így kerültem Győrbe, ahol a klinika még nem vezetőségi tagságom révén nagy ellenállás ellenére sikerült egy izotóplabort megszervezni, amely máig kiválóan dolgozik. Ez után a

szó legszorosabb értelmében átcsábított¹ az ország akkor egyetlen oktató kórházába, a Markusovszky Kórházba, ahol nagyszerű szakemberek gyűltek össze (*Baltaváry, Kádas, Cholnoky, István Lajos, Széll Kálmán* és folytathatnánk az orvosgárdával), és magas színvonalú munka folyt. Minek köszönhető a kórházi munka sikere? Annak, hogy ott mindenki tudta, *eredményt csak team-munkával, a tudás összeadásával, egymás segítségével lehet elérni.*

Az osztály modernizálása nagyszerű orvosok segítségével sikerülhetett: Az Orvostovábbképző Intézetből *Mosonyi professzor úr, Strausz professzor úr, Antalóczy professzor úr* és nagyszerű munkatársai rendszeresen látogattak le hozzánk továbbképzésre, illetve ők és a Kardiológiai Intézet, valamint *Bozsóky professzor úr* a Reumatológiai Intézetben fogadta orvosainkat. Nekik köszönhető, hogy kialakíthattuk a kardiológiai, szubintenzív, peritoneális dialízis, reumatológiai speciális osztályrészt mellé az endokrinológia és diabetológia részlegünket a náluk képzett orvosainkkal.

Magyar professzor úr abszolút nagyvonalú segítségéről, konzultációiról más helyen² már beszámoltam, ugyanúgy, mint tanítómestereimről és példaképeimről is³.

Góth Endre tanár urat az endokrinológia révén ismer-tem meg, előbb a Margit Kórházban, majd a János Kórházban. Nem tudom, szabad-e a tudománytól ennyire elszakadni, de egy történetet azért elmondanék. Amikor Párizsban sikerült befejeznem a munkámat, és elfogadták az erről írt disszertációt, amelyért az „Assistant Étranger des Hôpitaux de Paris” tudományos címmel tüntettek ki, Marseille-be utaztam tapasztalatcserére. Az, hogy a

¹ Lemondtam, de pont akkor mentem továbbképzésre a Szegedi I. Belklinika Endokrin Osztályára, és ottani barátaim (*László Ferenc, Szarvas Ferenc, Julesz János*) rám rontottak és elmondtak mindennek, hogy az ország legkiválóbb kórháza meghívását el kell fogadni. Így aztán tettem, amit az okosabb tanácsoltak.

² A Debreceni I. Sz. Belklinika története: Visszanézve és visszavágyva, DE OTEC 2014 és Barangolás Emlékek Sűrűjében, Randevű elmúlt önmagunkkal és egy korrall, Magyar Tudománytört. Int. 2015. dec.

³ *Fornet, Végh Pál, Kettesi, Endes, Kulín, Adler, Szelezky* professzoraim, *Rombányi prof.*

párizsi nagyképű ridegség után az ottani baráti légkör mit jelentett nekem, egyik könyvemben megírtam.

Ottlétem 2–3. napján egyszerre megjelent *Góth tanár úr* a feleségével, akiknek nagyon megörültem. De ő nagyon rossz hangulatban jött egy kongresszusra, mert autójával valami kisebb karambolt éltek át. Megkért, nem vezetném-e az autójukat Párizsig. Nekem ugyan megvolt a vonatjegyem, és nem nagyon voltam tisztában a francia útszabályokkal, természetesen nem utasíthattam vissza. Így együtt utaztunk a kongresszus után, szerencsére minden baj nélkül Párizsig. Nem telt bele egy nap, fölhívtam, hogy szerzett négy jegyet a Moulin Rouge-ba, minthogy az akkori igazgató magyar származású jóindulatú ember volt, aki sok magyart megvendégt. Nem lenne-e kedvem velük elmenni? Mondtam, pont aznap érkezik a mamám vonattal. Nem baj, jöjjön ő is, mondta elegáns gesztussal. Mama megérkezett, elvittem a diák-szállói szobámba, kicsit kipihente magát, nem mondom,

hogyan nem szívesebben ment volna az operaházba, de végül is beleegyezett.

Hátul ültünk négyen, de onnan is végig lehetett kísérni ezt az endokrinológiában ugyan nem szereplő programot, ami azért serkentette a nézők trophormonjait. Egyszer egy életben egy endokrinológus is elengedheti magát. Az előadás pazar volt, de észrevettem, hogy mamám feje olykor lekókad. Így aztán – azt hiszem, Guinness-rekordként – egyedülként hagytuk ott az előadást, amelyért mások sorba álltak. Hát hiába, a magyar endokrinológusok nemcsak a kísérleteknél és a közleményeknél, hanem még ilyen gyanús körülmények között is tudnak újat produkálni.

A fentiekkel hajlok meg azok előtt, akiket tudásukért és emberi magatartásukért tiszteltem és szerettem.

Hankiss János dr.,
e-mail: hankiss.jeney@t-online.hu

Ellen Notbohm–Veronica Zysk

EZEREK NAGYSZERŰ ÖTLET

AUTIZMUSVAL ÉLŐ VAGY ASPERGER-SZINDRÓMÁS GYEREKEK NEVELÉSÉHEZ ÉS TANÍTÁSÁHOZ

„Ha minden iskolában és családban a könyvben szereplő ötletek kis töredékét felhasználnánk, beláthatatlan lehetőségek nyílnának meg előttünk, hogy javítsuk az autizmussal vagy Asperger-szindrómával élő gyermekek életminőségét. Ez pedig csodálatos dolog!”

Dr. Temple Grandin

A könyv számtalan azonnal alkalmazható ötletet kínál szülőknek és nevelőknek az alábbi területeken:

- szenzoros integráció: fejlesztőfeladatok a szabadban és bent,
- kommunikáció: szóhasználat, hallás, vizualitás, környezet,
- viselkedés: tipikus viselkedési formák és kezelésük,
- mindennapi élet: ötletek a mindennapi szituációkhoz, a biztonság megteremtéséhez,
- szociális létezés: barátság, játék, kooperáció, érzelmek.

348 oldal, 4100 Ft
www.akademiaikiado.hu

AKADÉMIAI KIADÓ